



Sak 04/14 Fattigdomsbekjempelse

UKM har tidligere behandlet en rekke saker som omhandler fattigdom og urettferdighet. Bærekraftig forbruk, etiske investeringer og menneskerettigheter er noen få eksempler på UKMs engasjement for en rettferdig verden. I 2015 blir det tatt viktige bestemmelser om både klima og fattigdomsbekjempelse. I denne saken ønsker UKM 2014 å rette søkelyset mot to viktige internasjonale prosesser: veien mot en internasjonal klimaavtale i Paris i 2015 og utarbeidelsen av FNs nye utviklingsmål (også kalt Post-2015 prosessen). Det er nå det er tid for å sørge for at verdens ledere tar beslutninger som tar hensyn til skaperverket og våre medmennesker. Framtiden bestemmes nå!

Kirken må ta sitt forvalteransvar på alvor

Alle mennesker er like mye verdt, og har derfor rett til et verdig og godt liv. Det vil si at det er en selvfølge at alle bør bli sett og hørt på lik linje, og at alle får dekket de mest grunnleggende behovene de har. Vi, som kristne, har et ansvar for å ta vare på jorda og dens befolkning. Dette er fordi Gud har gitt oss et ansvar til å forvalte jorda og alt som lever. Bibelen understreker at vi har et ansvar for hverandre:

«Tjen hverandre, hver og en med den nådegave han har fått, som gode forvaltere av Guds mangfoldige nåde.» 1.Pet 4,10

Jesus lærte oss å vise nestekjærlighet og å være forbilder for andre mennesker:

«Og dette er mitt bud: Dere skal elske hverandre som jeg har elsket dere.» Joh 15,12

Kirken må derfor gå foran i kampen for rettferdig fordeling av ressurser og for at mennesker får sine rettigheter oppfylt.

Norge må ta sin del av klimaregningen

Vi ser allerede alvorlige konsekvenser av menneskeskapte klimaendringer. Områder preget av fattigdom har begrenset kapasitet til å beskytte seg mot klimaendringene. Dermed rammes fattige først og hardest. Naturkatastrofer som flom og tørke bidrar til at mennesker mister sitt livsgrunnlag, og dermed blir det enda vanskeligere for fattige å jobbe seg ut av fattigdom.

Den store utfordringen i klimaforhandlingene er å avgjøre hvor mye ansvar de ulike landene skal ta. Kirkens Nødhjelps rapport fra 2014¹ hevder at for å finne en rettferdig løsning, må man vurdere hvor mye hvert enkelt land har sluppet ut av klimagasser og hvor stor økonomisk kapasitet de har til å betale for klimatilpasning og kutt i klimagassutslipp. UKM 2014 stiller seg bak rapportens konklusjon om at Norge bør kutte 50 prosent av våre utslipp innen 2030 og legge betraktelig mer penger på bordet til klimatilpasning og kutt av klimagassutslipp i andre land.

Fakta

Post-2015 prosessen mot nye utviklingsmål

I 2015 går FNs tusenårs mål «ut på dato.» I den forbindelse utarbeider FN nye mål for å bekjempe fattigdom og sikre en bærekraftig utvikling. Post-2015 prosessen referer til arbeidet med å utarbeide disse nye utviklingsmålene.

Klimatoppmøtet/COP 2015

- COP står for Conference of Parties og er betegnelsen på FNs årlige klimatoppmøter
- Klimatoppmøtet i 2015 vil bli holdt i Paris og planen for møtet er å komme med en ny klimaavtale som skal ta over etter KYOTO avtalen som ble skrevet under i 1997.

¹ <http://www.kirkensnodhjelp.no/contentassets/c1403acd5da84d39a120090004899173/ny-2014-klimarapport-final-web.pdf>

UKM2014 mener at det er på høy tid at Norge tar sitt ansvar for en rettferdig fordeling av klimaregningen! Som et av verdens rikeste land, har vi et særlig ansvar for å kutte våre egne utslipp, for å bidra økonomisk til klimatilpasning i andre land, og ta en ledende rolle for å få på plass en god klimaavtale under klimatoppmøtet i Paris i 2015. Kirken må også ta ansvar for skaperverket og for våre medmennesker ved å tale med en samlet røst: Hvis ikke oss, hvem? Hvis ikke nå, når? La oss ikke vente lenger!

FNs nye utviklingsmål – lytt til unge for en bærekraftig framtid

Siden 1990 har antallet mennesker som lever i ekstrem fattigdom blitt halvert. FNs tusenårsmål har vært viktig for en global bekjempelse av fattigdom. Likevel har mange kritisert tusenårsmålene for at de omhandler symptomene til fattigdom, snarere enn årsakene. UKM 2013 stilte seg bak kravet i Stop Poverty kampanjen² om å avskaffe fattigdom i verden innen 2030. UKM 2014 mener det vil være viktig å ikke bare utrydde *ekstrem fattigdom*. Det vil også være viktig at den økende andelen mennesker som lever på under 2,5 dollar pr. dag får muligheten til å leve et liv i økonomisk trygghet. UKM 2014 mener det vil være viktig å endre de urettferdige strukturene og spillereglene i verden for å sikre en bærekraftig utvikling. For eksempel vil det være viktig at utenriks-, handels- og utviklingspolitikk ses i sammenheng.

Over halvparten av verdens befolkning er under 26 år. Derfor mener UKM 2014 at det er viktig å lytte til ungdommen, som de neste 15 årene spiller en veldig viktig rolle i samfunnet. Dette blant annet på grunn av kunnskapsressursene i denne gruppen, som kan bidra til økonomisk vekst og løsninger på fattigdoms- og klimaproblematikk. Ungdommen er nåtiden og framtiden!

UKM 2014 stiller seg bak prioriteringene til ungdommene i konsultasjonen «My World» hvor 1,7 millioner ungdommer verden over har rangert hvilke temaer som er viktigst for dem i Post-2015 prosessen om FNs nye utviklingsmål. De seks viktigste temaene som ble stemt frem der er: god utdanning, bedre helsetjenester, bedre jobbmuligheter, en ærlig og ansvarlig regjering, adgang til rent vann og sanitærforhold, og beskyttelse mot kriminalitet og vold.

UKM 2014 utfordrer:

- **Beslutningstakere (regjering, storting, politiske partier)** til å:
 - o Avskaffe ekstrem fattigdom i hele verden innen 2030.
 - o Utforme og utøve en samstemt utenriks-, handels- og utviklingspolitikk som bekjemper fattigdom også blant de som lever på under 2,5 dollar pr dag.
 - o Lytte til ungdommers stemme i videre arbeid med FNs nye utviklingsmål

² <http://www.stoppoverty.com/>

FAKTA:

Ekstrem fattigdom

I følge Verdensbanken defineres ekstrem fattigdom som å leve på under 1,25 dollar pr dag. Det er fortsatt 1,2 milliarder mennesker som lever i ekstrem fattigdom

«2,5 dollarsgrensen»

I tillegg til å måle andelen som lever i ekstrem fattigdom, fører også Verdensbanken oversikt over andelen som lever på under 2,5 dollar pr dag. Det er over 3 milliarder mennesker som lever på under 2,5 dollar pr dag.

Ungdomsstemmer i Post-2015 prosessen

«My World» er en av flere måter ungdommen prøver å få sin stemme frem i Post-2015 prosessen. På www.youthpost2015.org får unge si sin mening: «Jeg er et produkt av tusenårs mål-generasjonen. Tusenårs målene har vært en del av min oppvekst. Derfor mener jeg sterkt at min generasjon burde ha noe å si i diskusjonen dersom de nye utviklingsmålene skal bli bærekraftige»

Grønn menighet

Et konkret verktøy for lokalt engasjement er konseptet Grønn menighet. Ved å forplikte seg på å gjennomføre tiltak innenfor bl.a. energibruk, gudstjenesteliv, transport, m.m., kan menigheten jobbe konkret med klima, miljø, forbruk og rettferdighet. Les mer og bli grønn menighet på www.gronnkirke.no!

- Kutte norske klimagassutslipp med 50 prosent innen 2030, og øke de økonomiske bidragene til klimatilpasning og kutt i klimagassutslipp i utviklingsland.
- **Kirkerådet** til å:
 - Ta opp klima og fattigdomsbekjempelse på Kirkemøtet 2015/2016. I denne prosessen bør en se om en kan involvere Kirkenes Verdensråd og andre internasjonale økumeniske partnere.
 - Satse på klima- og fattigdomsspørsmål i 2015, og mobilisere til det viktige klimatoppmøtet i Paris i desember 2015.
- **Alle medlemmer i Den norske kirke, gjennom organisasjoner, råd og utvalg** til å:
 - Ta med seg sakens anliggende og spre engasjement for en rettferdig klimaavtale og fattigdomsbekjempelse i sine sammenhenger.
- **Ufung** til å:
 - Spre informasjon om konkrete måter ungdommer kan involvere seg lokalt i klima- og fattigdomsspørsmål, med særlig fokus på Grønn menighet og kampanjer for fattigdomsbekjempelse.
 - Spre konkrete råd om hvordan man kan jobbe lokalt i menigheten med å utfordre beslutningstakere